

MEDICINFORBRUG - MONITORERING

2018

Medicinsk cannabis – monitorering af brugen

1. kvartal 2018

SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN

Brug af medicinsk cannabis i 1. kvartal 2018

Som led i implementering af den 4-årige forsøgsordning med medicinsk cannabis, som trådte i kraft pr. 1. januar 2018, igangsættes løbende monitorering af forsøgsordningen på baggrund af data fra Sundheds- og Ældreministeriets styrelser¹.

I denne kvartalsvise monitorering belyser Sundhedsdatastyrelsen derfor udbredelsen af forbrug og anvendelse af lægemidler m.v. indeholdende medicinsk cannabis. Dette omfatter dels ibrugtagning af cannabisprodukter omfattet af medicinsk cannabis forsøgsordning, og dels - til sammenligning - udbredelsen af forbruget af andre produkter indeholdende medicinsk cannabis. Sidstnævnte produkter indeholdende medicinsk cannabis, er ikke omfattet af medicinsk cannabis forsøgsordning, og inkluderer godkendte lægemidler, magistrelt fremstillede lægemidler samt lægemidler på udleveringstilladelse.

På baggrund af indberetninger om salgoplysninger til Lægemiddelstatistikregisteret², gives et overblik over udbredelsen af salget af produkter indeholdende medicinsk cannabis til og med 1. kvartal 2018.

Opgørelserne samlet for 1. kvartal 2018 viser:

- Receptsalg i primærsektoren driver mængdesalget af medicinsk cannabis
- Der er indløst 1.255 recepter på medicinsk cannabis til 741 borgere, når alle lægemidler m.v. indeholdende medicinsk cannabis medtages
- Flest borgere (365) har indløst recept på magistrelle lægemidler indeholdende medicinsk cannabis
- Der er indløst 411 recepter på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen til 227 borgere
- Det er primært borgere i aldersgruppen 42-64 år, der har indløst recept på medicinsk cannabis samlet og på forsøgsordningens cannabisprodukter
- Flere kvinder – 61 pct. – end mænd har købt cannabisprodukter i forsøgsordningen
- Flest borgere har indløst en recept på medicinsk cannabis, der er udskrevet af en speciallæge
- Cannabisprodukterne i forsøgsordningen er primært givet 'mod neuropatiske smerter'

¹ Jf. L57 Forslag til lov om forsøgsordning med medicinsk cannabis, bemærkninger til lovforslaget pkt. 2.8, http://www.ft.dk/ripdf/samling/20171/lovforslag/L57/20171_L57_som_fremsat.pdf

² Lægemiddelstatistikregisteret indeholder bl.a. oplysninger om salg af lægemidler m.v. indeholdende medicinsk cannabis via danske apoteker i primær- og sygehussektor.

Udbredelsen af medicinsk cannabis i primær- og sygehussektor

1.1.1 Receptsalg i primærsektoren driver mængdesalg

Mængdesalget af produkter indeholdende medicinsk cannabis er opgjort for hhv. primær- og sygehussektor fordelt på produkttype³ og regioner.

Ved opgørelse af mængdesalget af produkter indeholdende medicinsk cannabis, er perioden udvidet og dækker salg fra 4. kvartal 2017 til og med 1. kvartal 2018. Dette er for at se på udviklingen i mængdesalget af medicinsk cannabis også op til forsøgsordningens ikrafttrædelse. Det er dog kun mængdesalget af produkter uden for forsøgsordningen, der medgår i 4. kvartal 2017.

For så vidt angår produkttyperne 'Magistrel' samt 'Udleveringstilladelse', skal det bemærkes, at specifikke varenumre⁴ til brug for indberetning oprettes løbende af Sundhedsdatastyrelsen efter anmodning fra bl.a. apoteker, og forbrug kan kun monitoreres i det omfang, hvor de specifikke varenumre anvendes.

I figur 1 er mængdesalget af de enkelte produkttyper opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere på baggrund af beregning ud fra produkternes styrke, for at kunne sammenligne mængdesalget på tværs af regioner. Eftersom cannabisprodukterne har varierende styrker, vil en opgørelse i antal solgte pakninger ikke give mulighed for korrekt sammenlignelighed af mængdesalget på tværs af regioner. Cannabisprodukterne omfattet af forsøgsordningen har desuden ikke en tildelt DDD⁵, som mængdesalget kan opgøres i, da hovedindikation og tilhørende vedligeholdelsesdosis ikke kan fastlægges. For produkttypen 'Godkendt' er den af WHO angivne DDD⁶ omregnet til mg aktivt stof, således at mængdesalget af denne produkttype ligeledes kan vises i figur 1.

Receptsalg af medicinsk cannabis i primærsektoren driver mængdesalget af produkttyperne. Primærsektoren står for 96 pct. af det samlede mængdesalg pr. 1.000 indbyggere i perioden, se figur 1. I alle fem regioner i primærsektoren ses i 2018 et salg af medicinsk cannabis tilhørende hver produkttype.

Mængdesalget af 'Magistrel' er højest (49 pct.) - både før og efter ikrafttrædelse af medicinsk cannabis forsøgsordning. Dette gælder i både primær- og sygehussektor. I primærsektoren ses

³ Produkttype inddeles overordnet i: 'Godkendt', 'Magistrel', 'Udleveringstilladelse' og 'Forsøgsordning'.

⁴ For produkttyperne 'Magistrel' og 'Udleveringstilladelse' (medtaget i figur 1) gælder det, at specifikke varenumre er oprettet henover perioden januar 2017 til og med november 2017. Der må forventes en vis periode for implementering af korrekt indberetning på et nyt tildelt varenummer, og produkter kan ligeledes have været solgt før tildeling af et specifikt varenummer. Et eventuelt salg før ibrugtagning af specifikke oprettede varenumre er dog ikke muligt at se af de indberettede oplysninger til Lægemiddelstatistikregisteret.

⁵ DDD, Defineret Døgn Dosis. Defineres af WHO som den antagne gennemsnitlige vedligeholdelsesdosis pr dag for en voksen når lægemiddelstoffet benyttes på dets hovedindikation

⁶ Den af WHO angivne DDD for Sativex: N02BG10, delta-9-tetrahydrocannabinol (THC) 2.7 mg/cannabidiol (CBD) 2.5 mg, DDD = 8 UD (= sprays)

særligt et mængdesalg af 'Magistrel' i Region Hovedstaden og Region Sjælland, hvor dette udgør omkring 295 mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere.

Produkttypen 'Godkendt' sælges primært i Region Syddanmark og Region Nordjylland, og forbruget er i disse to regioner i primærsektoren højere end mængdesalget af 'Forsøgsordning'.

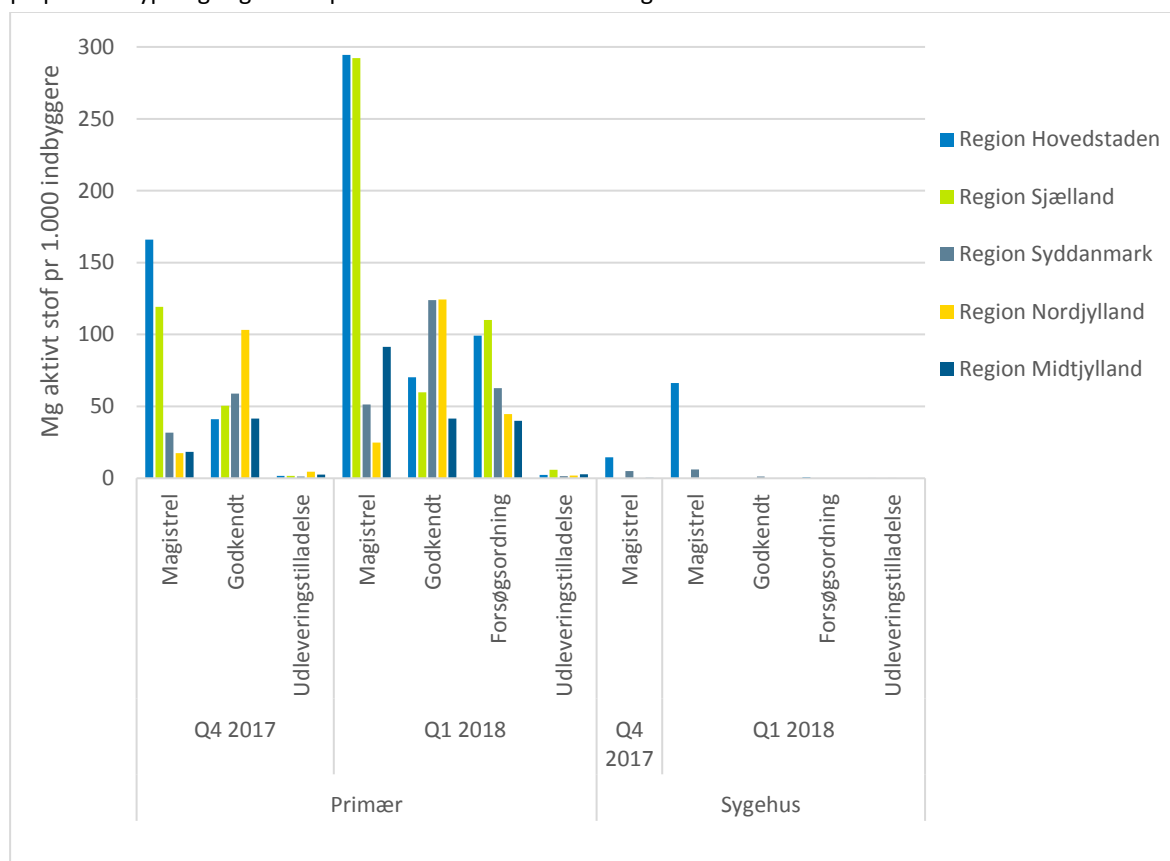
Det indberettede salg af både 'Magistrel' og 'Godkendt' i primærsektoren, er højere i første kvartal 2018 end i sidste kvartal 2017.

I forsøgsordningens første tre måneder er der i primærsektoren solgt i alt 428 gram aktivt stof i Danmark. 'Forsøgsordning' udgør 23 pct. af det samlede mængdesalg pr. 1.000 indbyggere i primærsektoren. Det højeste mængdesalg pr. 1.000 indbyggere af forsøgsordningens cannabisprodukter ses i Region Sjælland (110 mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere) og i Region Hovedstaden (100 mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere).

'Udleveringstilladelse' fremgår med det laveste mængdesalg pr. 1.000 indbyggere (1 pct.) af det samlede mængdesalg i primærsektoren i 2018.

Det samlede mængdesalg i sygehussektoren ligger generelt lavt (163 g aktivt stof i hele perioden).

Figur 1. Mængdesalg, opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere, i primær- og sygehussektor fordelt på produkttype og region for perioden 4. kvartal 2017 til og med 1. kvartal 2018

Kilde: Lægemedelstatistikregistret, Sundhedsdatastyrelsen

Fra sygehussektoren modtages indberetninger til Lægemedelstatistikregisteret vedrørende salg til både offentlige sygehuse samt til privatsygehuse. Indberetningen foregår alene på sygehusafdelingsniveau, og det er derfor ikke muligt at opgøre antal personer for salget i sygehussektoren.

Lidt over halvdelen af mængdesalget af medicinsk cannabis solgt i sygehussektoren er i 2018 solgt til afdelinger på privatsygehus (54 pct.) (ej vist).

Efter implementering af medicinsk cannabis forsøgsordning er cannabisprodukterne omfattet af forsøgsordningen kun solgt til privatsygehus og kun i januar måned (ej vist).

1.1.2 Medicinsk cannabis købes primært af voksne over 42

På apotekerne i primærsektoren er der i løbet af 1. kvartal 2018 indløst i alt 1.255 recepter⁷ på produkter indeholdende medicinsk cannabis til 741 unikke borgere. Heraf er der indløst 411 recepter på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen til 227 borgere. Det vil sige, at størstedelen af borgerne har fået recepter på medicinsk cannabis, der ikke er omfattet af forsøgsordningen i 1. kvartal 2018.

Tabel 1 viser antallet af unikke borgere, der har indløst recept på medicinsk cannabis, og antallet af indløste recepter, fordelt på produkttype.

Enkelte borgere har i perioden 1. kvartal 2018 indløst recepter på produkter fra flere af de i tabel 1 nævnte produkttyper. Yderligere er der borgere, som har indløst flere recepter på produkter fra samme produkttype.

Der er i perioden indløst flest recepter (47 pct.) af flest borgere på produkter af typen 'Magistrel'.

Tabel 1. Antal borgere og antal indløste recepter fordelt på produkttype samt i alt for perioden 1. kvartal 2018

Produkttype	Antal borgere	Antal indløste recepter
Magistrel	365	588
Forsøgsordning	227	411
Godkendt	143	210
Udleveringstilladelse	24	46
Medicinsk cannabis, i alt	741	1.255

Note: Tabellen viser antal unikke borgere for den enkelte produkttype. Samme borger kan godt optræde under flere produkttyper.

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret, Sundhedsdatastyrelsen

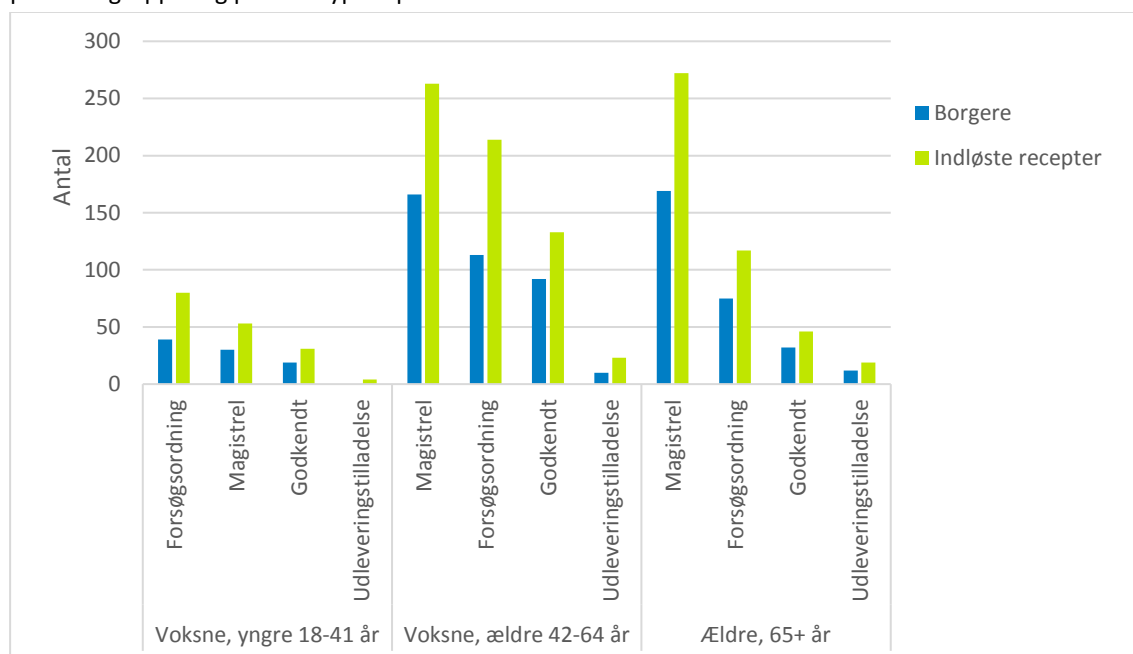
Det er primært borgere i alderen 42-64 år, der har indløst recept på produkter indeholdende medicinsk cannabis. Dette gør sig ligeledes gældende, når der ses på de enkelte produkttyper, som præsenteres i figur 2.

Borgere i én aldersgruppe kan godt have indløst recept på flere forskellige produkttyper i perioden.

Der er ikke i 1. kvartal 2018 registreret salg af medicinsk cannabis til børn under 18 år.

⁷ Recepter kan være udskrevet af sygehuslæger men indgår, grundet indløsning på et apotek, som en del af primærsektoren.

Figur 2. Antal borgere der har indløst recept på medicinsk cannabis, samt antal indløste recepter, fordelt på aldersgrupper og produkttyper i perioden 1. kvartal 2018

Note: Færre end 5 borgere i alderen 18-41 år har indløst recept på 'Udleveringstilladelse' og indgår ikke i figuren.

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret, Sundhedsdatastyrelsen

Flere kvinder (61 pct.) end mænd har indløst recept på medicinsk cannabis i løbet af 1. kvartal 2018 (ej vist). Denne fordeling mellem kvinder og mænd gælder ligeledes for indløste recepter på forsøgsordningens cannabisprodukter.

1.1.3 Flest borgere går på apoteket med en recept fra speciallæge

Sundhedsdatastyrelsen har set på hvilken lægetype⁸, der har udskrevet borgeres første indløste recept på medicinsk cannabis i løbet af 1. kvartal 2018.

I alt har 555 unikke borgere indløst første recept på medicinsk cannabis i løbet af 1. kvartal 2018, og første indløste recept er oftest udskrevet af en speciallæge, se tabel 2.

I tabel 2 ses desuden, at speciallæger i perioden kun opstarter borgere i behandling med produkter af typen 'Forsøgsordning' og 'Magistrel'.

Alment praktiserende læger og sygehuslæger opstarter borgere i behandling med medicinsk cannabis indenfor alle produkttyper.

⁸ Lægetyperne er klassificeret overordnet i grupper ud fra det hovedspeciale, der er tilknyttet praksis i Yderegisteret. Sygehuslæger er klassificeret i en egen gruppe.

Tabel 2. Antal nye borgere i 1. kvartal 2018 fordelt på lægetype og produkttype

Lægetype	Forsøgsordning	Magistrel	Godkendt	Udleverings-tilladelse
Alment praktiserende læge	54	34	<5	<5
Speciallæge	104	147	.	.
Sygehuslæge	38	43	55	5
Andet, inkl. læge uden ydernummer	32	51	.	<5

Note: '.' angiver at ingen nye borgere har indløst recept på medicinsk cannabis af produkttypen udskrevet af pågældende lægetype. Samme borger kan godt optræde under flere forskellige lægetyper eller produkttyper med første recept.

Kilde: Lægemedelstatistikregisteret, Sundhedsdatastyrelsen

1.1.3.1 Læger i alle regioner udskriver recept på medicinsk cannabis

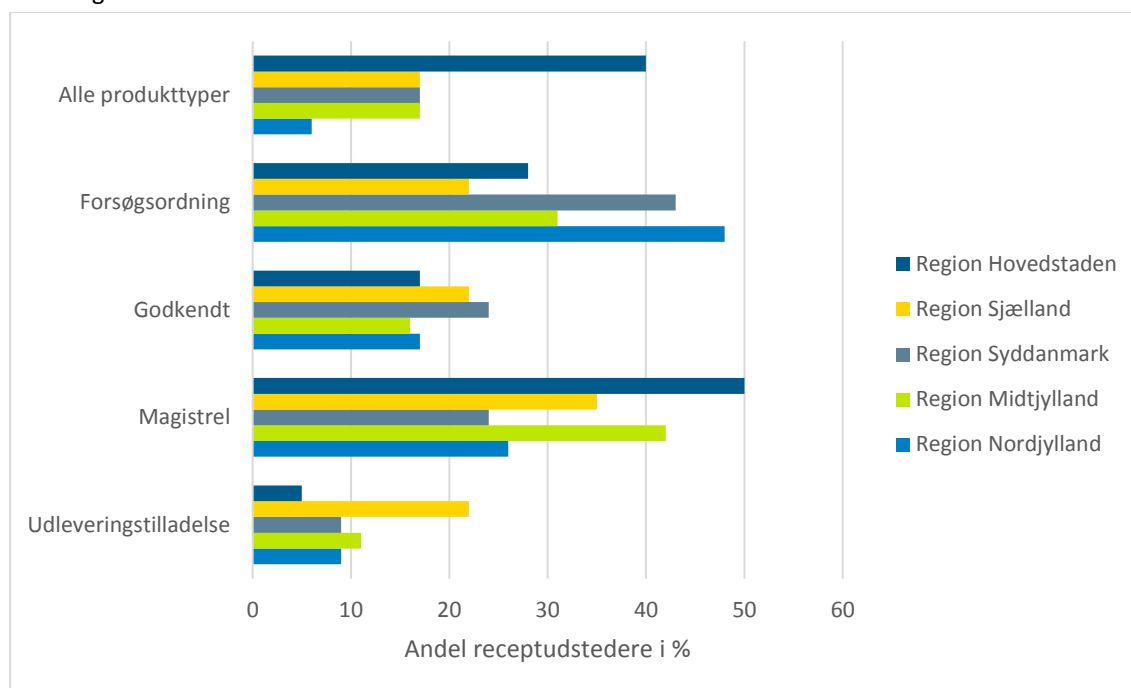
Læger i alle regioner udskriver recepter på produkter indeholdende medicinsk cannabis.

For 1. kvartal 2018 er andelen af receptudstedere opgjort på baggrund af unikke ydernumre og sygehusafdelingskoder⁹. Sygehuslæger er koblet til den region, hvori sygehuset hører hjemme, ligesom ydernummerets placering bestemmer, hvilken region det henføres til.

Andelen af unikke receptudstedere fordeler sig over hele landet med flest receptudstedere repræsenteret i Region Hovedstaden (40 pct.) og færrest i Region Nordjylland (6 pct.), som vist i figur 3.

⁹ Ydernummer eller sygehusafdelingskode kan dække flere læger. Såfremt flere læger er tilknyttet samme praksis eller samme sygehusafdeling, vil de ofte have det samme ydernummer eller den samme sygehusafdelingskode.

Figur 3. Andelen af receptudstedere af medicinsk cannabis samlet samt fordelt på produkttype i de enkelte regioner i 1. kvartal 2018

Note: Der er receptudstedere, som har udskrevet recept på flere af produkttyperne, hvorfor andelen for de enkelte produkttyper ikke summerer den totale andel vist i 'Alle produkttyper'.

Receptudstedere uden kendt region fremgår ikke af figuren (3 pct.).

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret, Sundhedsdatastyrelsen

1.1.3.2 Forsøgsordningens cannabisprodukter gives primært mod neuropatiske smerter

Ud fra receptoplysninger¹⁰ indberettet til Lægemiddelstatistikregisteret i perioden 1. kvartal 2018 er indikationer, der er påført de indløste recepter på produkter indeholdende medicinsk cannabis, opgjort.

De tre hyppigst benyttede indikationer på indløste recepter på medicinsk cannabis er 'Ingen indikation'¹¹ (58 pct.), 'Mod neuropatiske smerter' (21 pct.) og 'Ved multipel sklerose' (9 pct.), se tabel 3.

Den højeste andel af indløste recepter registreret med 'Ingen indikation', er recepter på produkttypen 'Magistrel'. Disse udgør 80 pct. af antallet af indløste recepter uden angivet indikation.

¹⁰ Receptoplysninger vedrørende indikation indberettes til Lægemiddelstatistikregisteret i form af indikationskode. I de tilfælde, hvor der er benyttet fritekstindikation, indberettes denne tekst ikke til Lægemiddelstatistikregisteret.

¹¹ 'Ingen indikation' dækker dels recepter hvor der er benyttet en indikation i form af fritekst eller hvor angivelse af indikationen er manglende.

Endvidere fremgår det af tabel 3, at for indløste recepter på forsøgsordningens cannabisprodukter benyttes oftest den vejledende specifikke cannabisindikation¹², 'mod neuropatiske smerter – forsøgsordning'¹³ (59 pct.).

Tabel 3. Antal indløste recepter i 1. kvartal 2018 fordelt på indikation og produkttype

Indikationstekst	Forsøgsordning	Godkendt	Magistrel	Udleverings- tilladelse
Ingen indikation	46	63	580	38
Mod bindevævssygdom		2		
Mod Hortons hovedpine		1		
Mod kvalme og opkastning ved kemoterapi	10	2		
Mod neuropatiske smerter	8	1	3	7
Mod neuropatiske smerter- forsøgsordning	242	2	1	
Mod neuropatiske smerter ved cancer	38	1		
Mod neuropatiske smerter ved multipel sklerose	34	1		
Mod neuropatiske smerter ved rygmarvsskade	16	1		
Mod smerter	1	5	4	1
Mod spasmer		1		
Mod spasticitet		4		
Mod spasticitet ved multipel sklerose	3	14		
Mod spasticitet ved rygmarvsskade	6	4		
Mod tics		1		
Over for allergi	1			
Ved multipel sklerose	6	107		

Note: 'Ingen indikation' dækker manglende eller indikation i form af fritekst, som ikke indberettes til Lægemiddelstatistikregisteret. I indberettet data er der to varianter af indikationsteksten 'Mod neuropatiske smerter' registreret under to forskellige indikationskoder. For at skelne brugen af de to indikationskoder, er teksten for den ene kode i denne Medicinforbrug - Monitorering omdøbt til 'Mod neuropatiske smerter – forsøgsordning'

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret, Sundhedsdatastyrelsen

¹² Vejledende specifikke cannabisindikationer, er 7 indikationer, som det af Lægemiddelstyrelsen er vurderet relevant at behandle med medicinsk cannabis ifølge 'Vejledning om lægers behandling af patienter med medicinsk cannabis omfattet af forsøgsordningen'. Disse indikationer har egne indikationskoder.

¹³ Sundhedsdatastyrelsen har i dette Medicinforbrug - Indblik tilføjet '- forsøgsordning' til indikationsnavnet for indikationskoden, da denne ellers kunne forveksles med en anden indikationskode ligeledes med navnet 'mod neuropatiske smerter'.

Afgrænsning

Denne MedicinForbrug – Monitorering er afgrænset til at omhandle de produkter, som i 1. kvartal 2018 er omfattet af medicinsk cannabis forsøgsordning, betegnet 'Forsøgsordning'. Det drejer sig om to urtete-produkter, begge tilhørende ATC-kode N02BG10, cannabinoider:

Bediol 'CannGros', 63+80 mg/g, pakningsstørrelse 5 g

Bedrocan 'CannGros', 220 mg/g, pakningsstørrelse 5 g

Inkluderet er desuden andre produkter indeholdende medicinsk cannabis, dog ikke omfattet af medicinsk cannabis forsøgsordning. Disse andre produkter indeholdende medicinsk cannabis dækker godkendte lægemidler, magistrelt fremstillede lægemidler samt lægemidler på udleveringstilladelse, og betegnes i denne MedicinForbrug – Monitorering under følgende overordnede produkttyper: 'Godkendt', 'Magistrel', 'Udleveringstilladelse'.

Ved opgørelser vedrørende mængdesalg er perioden udvidet og dækker 4. kvartal 2017 til og med 1. kvartal 2018. Kun andre produkter indeholdende medicinsk cannabis, ej omfattet af medicinsk cannabis forsøgsordning, medgår i opgørelser for 4. kvartal 2017.

Resterende opgørelser er foretaget for perioden 1. kvartal 2018.

Udgiver Sundhedsdatastyrelsen
Kontakt medicindata@sundhedsdata.dk
Web-adresse www.sundhedsdata.dk
Titel MedicinForbrug - Monitorering
Medicinsk cannabis – monitorering af brugen
1. kvartal 2018

Rapport kan frit refereres med tydelig kildeangivelse